

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Mejelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre..... 12 kor. — Egy óra..... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 6 FILLÉR:
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

A moratorium meghosszabbítása.

Ma jár le a két hónapra engedélyezett moratorium, de a kormány még nem tette közzé a moratorium meghosszabbításáról szóló rendeletet. A bécsi hivatalos lap tegnap közölte és mi is ismertettük az osztrák moratorium meghosszabbításáról és módosításáról szóló kormányrendeletet és nagyon valószínű, hogy a magyar moratorium meghosszabbítása és módosítása is hasonló körülmények között fog megtörténni. Budapest székesfőváros tanácsa is behatóan foglalkozott a moratorium módosításának kérdésével és memorandumban kérte a kormányt a szükséges módosítások megtételére, melyeket az alábbiakban ismertetünk:

„Az 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt betéti könyvre, vagy folyószámlára elhelyezett betétekkel a betévő a kikötött felmondási idő társágban tartása mellett az ezen rendelettel engedett halasztás ideje alatt csak az alább követező korlátok között rendelkezhetik:

Ha a betéti könyvre, vagy folyószámlára elhelyezett betét 1914. évi augusztus hó 1. napján 2000 koronát meg nem halad, úgy a betévő havonként 200 koronának; ha a betét 2000 koronánál nagyobb volt, úgy a betévő ezen rendelet tartama alatt havonként a betét 10 százaléknak kifizetését követelheti, akként azonban, hogy ez utóbbi esetben havonként 3000 koronánál nagyobb összeg kifizetését csak abban az esetben követelheti, ha beigazolja, hogy a kifizetendő összegre bér, vagy haszonbér, adó, vagy más köztartozásának kifizetésére, gazdasága vagy üzlete folytatására, ideértve a gazdaság, vagy az üzlet folytatásához szükséges anyagok és áruk beszerzését s az alkalmazottak fizetését és munkabérét is — szüksége van.“

E módosítások elfogadása esetén az 5. paragrafus hetedik bekezdése, amely a betéti könyvre elhelyezett 10.000 koronánál nem kisebb összegnek folyószámlára leendő átutalásáról rendelkezik, elmarad.

A megokolás a következőket mondja:

A moratoriumi rendelkezések egyik legfőbb célja volt a pénzüzetek védelme, standardjának biztosítása; minthogy pedig ez eddig teljes mértékben sikerült, ma már a folyószámlás betéti követelésekre vonatkozó moratoriumi rendelkezések enyhítése közörej.

E végből mindenekfelett kívánatos, hogy a betéti és folyószámla-követelések felett a betévőknek szabadabb rendelkezés biztosítsanak. Meg kell tehát szüntetni ezeknél betét és folyószámla közt az éles határvonalat, amelyet a moratoriumi rendelet felállít s illetőleg a folyószámlára engedett kedvezést a betétkönyvben elhelyezett betétekre is ki kell terjeszteni.

Minthogy az ipari és kereskedelmi vállalatok üzemének folytonossága fenntartásához nem elegendő az alkalmazottak fizetésének, a munkabéreknek, az üzleti s üzemi helyek béreinek kiegyenlítése, sőt ezzel teljesen egyenrangú az anyagbeszerzés lehetősége, s minthogy ez üzemek és vállalatok fenntartása — ha esetleg korlátozott terjedelemben is — lényeges és igen fontos közgazdasági érdek: szükségesnek tartjuk a moratoriumi rendelet olyatén kiegészítését, hogy: ipari és kereskedelmi vállalatok üzemüknek folytatásához okvetlenül szükséges anyagok (nyersanyag, segédanyag, fegyártmány, gyártmány, különféle áruk) beszerzési

költsége erejéig is úgy a betét-, mint folyószámla-követelésekkel szabadon rendelkezhesenek.

A főváros memoranduma azt is kívánja az új moratorium-rendeletben kimondatni, hogy az 1914. évi augusztus 1-je előtti építkezések céljára megszavazott kölcsönök ne essenek moratorium alá. Amennyiben ez kivihető nem volna, úgy legalább a már folyamatban lévő építkezések folytathatása végett a már megszavazott kölcsönöknek az építkezés előrehaladásához mérten szükséges folyósítását a moratorium ne gátolja.

Uj harcok a galiciái és orosz harctéren.

Nagy sikerek az új hadműveletekben. - Győzelmes előnyomulás Szerbiában. - A nyugati harctéren új ütközetek folynak. - Franciaország végső küzdelmei. - Belgium helyzete reménytelen.

Kedvező híreket kaptunk ma a világháború egész színteréről. Az oroszok ellen ismét megkezdtek seregeink az akciót a galiciái harcmezőkön és a szövetséges német-osztrák-magyar fegyverek máris jelentős sikereket arattak az új hadműveletek során.

Szerbiában rövid szünetet tartanak csapataink, melyek kivétel nélkül szerb területeken állanak, kitűnő pozíciókban és jelentékeny veszteséget okozva, egyre hátrább szorítják a szerbeket.

Franciaországban lankadatlan erővel küzdenek a németek, hadállásaik egyre kedvezőbbekké válnak és illetékes helyen azt tartják, hogy Franciaország legkésőbb két hónap múlva teljesen le lesz győzve, amivel azután csakhamar vége szakad az egész háborúnak.

A suvalki kormányzósgásban Ossovice várát ostromolják a németek. Belgiumban teljesen reménytelen a helyzet, Antwerpen már alig tartja magát és a katonák kilátástalannak mondják a vár további ellenállását.

Mai táviratainkat itt adjuk:

APPONYI MEMORANDUMA.

BUDAPEST, szept. 30. (Min. s. o.) Apponyi Albert gróf az Egyesült Államok volt elnökéhez, Rosevelthez memorandumot intézett, amelyben meggyőző érvek alapján

bebizonyítja, hogy nem a monarchiát vagy Németországot, hanem ellenfeleit terheli a felelősség a háború kitöréséért. Apponyi arra hivatkozik, hogy a nemzetközi béke-mozgalomban tevékeny részt vett és kijelenti, hogy ő épen a béke eszményéhez való ragaszkodásánál fogva hajlandó az egész világ színe előtt kinyilatkoztatni, hogy a monarchiát a világháborúért nem terheli semmi felelősség. A tiszta lelkiismeret ereje az, amely képessé teszi a lakosságot arra, hogy a háború súlyos terheit elviselhesse; egy lakosság, amely a háború kitörése óta egy csapással félretett minden párt és nemzeti-ségi villongást; a monarchia lakossága egyszer s mindenkorra biztosítani akarja magát a passzív támadások ellen, amelyek a legutóbbi években a politikai összeesküvés mellett a szervezett orgyilkosságot is igénybevétték. És ha sikerül a monarchiának a népvédelem ezen műve, akkor az emberiség állandó békének fog örvendezhetni, ha pedig nem sikerül, akkor a világ állandó háborus veszedelmek nyomása alatt állana, ha csak önként alá nem veti magát a moszkovita zsarnokság diktátumának. Mi a békéért való harcban állunk, amelyet a mi győzelmünk a jövőendő nemzedékek számára akar biztosítani.

GRAND CAFE' BORSA
FIUME - Baccich palota
ESTÉNKÉNT AZ ABBAZIAI CZERNY-NÉGYES-HANGVERSENYE.

Uj hadműveletek az északi harctéren.

BUDAPEST, szept. 30. (Min. s. o.) A főhadiszállásról jelentik: A szövetséges német és osztrák-magyar haderők által megkezdett új hadműveletek következtében a Visztula mindkét partján az ellenségnek visszavonuló mozdulatai vannak folyamatban. Biez mellett erős orosz lovasságot szétvertünk, a Visztulától északra a szövetséges hadseregek több ellenséges lovashadosztályt kergetnek maguk előtt. (Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese.)

A visszavert orosz betörés.

BUDAPEST, szept. 30. (Min. s. o.) A Budapesti Tudósító illetékes felhatalmazás alapján közli, hogy a körösmezői határnál ütközet folyik. Megbízható értesítés szerint csapataink Ökörmező táján visszaszorították az ellenséget. Ungmegyéből jelentik, hogy a vasuti vonal Csontosig szabad. Csontosról szerelők indultak Fenyvesvölgyre, hogy a táviróvonalat helyrehozzák. Ebből az következtethető, hogy az ellenséget sikerült Fenyvesvölgyön túl is visszaszorítani.

Szerbiai offenzívánk eredménye.

BUDAPEST, szept. 30. (Min. s. o. Hivatalos jelentés.) Több, mint tizenegy napi makacs küzdelem után csapataink a Drinát és a Szávát újból átlépték. A délkeleti hadszíntéren a hadműveletekben rövid szünet állott be. Összes csapataink szerb területen vannak és a véres harcokban kivívott pozíciókban állják a folytonos makacs támadásokat, amelyek mindig az ellenfél jelentékeny veszteségével végződnek. Az utolsó harcokban összesen tizenegy ágyút és több gépfegyvert zsákmányoltunk. A foglyok száma jelentékeny és igen sok szökevény jött át hozzánk. A szerbek és montenegróiak boszniai offenzívájáról szóló hírek abból keletkeztek, hogy alárendelt ellenséges erők a csapataink által majdnem teljesen elhagyott szandzsák-határterületre törtek be. Az ezen terület megtisztítására irányuló intézkedéseket haladéktalanul megtettük. (Potiorek tábornagya.)

A nyugati harctér eseményei.

BERLIN, szept. 30. (M. T. I. Cenzurázva.) A nagy vezérkar jelenté: Franciaországban hadseregünk jobbszárnyán ma ütközetek folytak, melyek eddig eléldöntetlenek. Az Oise és a Maas közötti fronton általában nyugalom van. A maasmenti erődök ellen támadásban levő hadseregünk visszaverte a franciáknak Verdunból és Toulból megkísérelt újabb előretörését.

Antwerpen egyes erődei ellen ostromütegeink tegnap megkezdtek a tüzelést. A belga haderőknek bekerítővonalunk elleni kirohanását visszavertük.

A francia ellenállás végvonaglósa.

GÖTEBORG, szept. 30. (M. T. I. Cenzurázva.) Az itteni lapok optimisztikus hangulatképeket kaptak berlini tudósítóiktól. Franciaország legkésőbb két hónap múlva teljesen le lesz győzve. Verdun elfoglalása hozza meg majd a döntést és ez az esemény fogja a tragikus végkifejlődést megnyitni. Német körökben nem csak a háboru szerencsés befejezéséről vannak meggyőződve, hanem arról is, hogy a háboru nem fog már sokáig tartani.

Belgium reménytelen helyzete.

ROSENDAL, szept. 30. (M. T. I. Cenzurázva.) A francia hadvezetés nagyon aggódik Antwerpen sorsa miatt. A londoni belga követ kilátástalannak mondja a vár ellenállását. Delcassé folyton bátorító táviratokat küld Antwerpenbe, a katonák szerint azonban a vár tarthatatlan. Belgiumban különben Mecheln és Alou között nagy harc dúl.

A németek Oroszországban.

BERLIN, szept. 30. (M. T. I. Cenzurázva.) A nagy vezérkar közli: Keleten meghiusultak azok az orosz előtörések, amelyek a Njemenen át a Suvalki kormányzóság ellen irányultak. Ossoviec vára ellen nehéz tüzéségünk tegnap működésbe lépett.

OROSZ JELENTÉS OSSOVIEC BOMBÁZÁSÁRÓL.

FRANKFURT, a M., szept. 30. (Corr. Bur.) A Frankfurter Zeitung jelenti: Egy 28-án kelt pétervári jelentés a következőket mondja: A németek megkezdtek Ossoviec bombázását. A vár erősen tartja magát.

EZERKILENC SZÁZHUSZ OROSZ TISZT NÉMET FOGSÁGBAN.

BERLIN, szept. 30. (Corr. Bur.) A National Zeitung jelenti, hogy eddig 1920 orosz tisztet, köztük tizennyolc tábornokot hoztak német földre.

NÉMETEK, OSZTRÁKOK ÉS MAGYAROK OROSZ VÁRTERÜLETEKEN.

PÉTERVÁR, szept. 30. (M. T. I. Cenzurázva.) A kronstadti katonai parancsnok a kronstadti, vyborgi és pétervári helytar-

tókhöz utasítást küldött, amelyben elrendeli, hogy a várterületeken még visszamaradt németek, osztrákok és magyarok azonnal hagyják el a várakat, mert ellenkező esetben kémeknek tekintik őket. A német nyelv használatát eltiltották.

HÁBORU A GYARMATOKON.

BORDEAUX, szept. 30. A francia angol expedíció megszállta Kamerunban Duélat.

LONDON ÉS A ZEPPELINEK.

BERLIN, szept. 30. (Corr. Bureau.) A Berliner Tageblatt jelenti Hágából: Egy kitünő belga aviatikus, aki Antwerpenben teljesít szolgálatot, úgy nyilatkozott, hogy London nem tudna hatásosan védekezni a Zeppelinek egy esetleges támadása ellen. A Zeppelin-léghajók ellen semmiféle biztos védőeszközök nem állnak rendelkezésre.

A FRANCIAORSZÁGI NAGY CSATA.

BASEL, szept. 30. A franciaországi nagy csata, amelyről két-három nappal ezelőtt azt hitték, hogy hamarosan véget ér, még jobban kiterjedt és az egymással szemben álló hatalmas erőket tekintve, nem fog egyhamar befejeződni. Különösen Soissons körül folyt heves csata, ahol a szövetséges hadak csak hihetetlenül nagy veszteségek árán tudtak egy magaslatot bevenni. A németek sáncairól egy ottjárt újságíró azt írja, hogy azok páratlan ügyességgel készített védőhelyek, amelyeket a katonák szénatökökkel látnak el. A tisztek egész helyiségeket rendeznek be a sáncok között.

TENGERI ÜTKÖZET A MEXIKÓI ÖBÖLBEN.

NEWYORK, szept. 30. (Corr. Bur.) A mexikói öbölben az Alabama-állambeli Mobile közelében ütközet volt egy angol cirkáló és egy kisebb német hadihajó között. Ez utóbbi állítólag elsüllyedt.

A FRANCIA „HÖSÖK”.

BERLIN, szept. 30. (M. T. I.) A francia katonáknál legutóbb talált napiparancsok jellemző színben tüntetik fel a francia katonák hőies szellemét. A napiparancs közli, hogy több öcsönkitási eset fordult elő a francia hadseregben, amiért a tetteseket mind halálraítélték. Szeptember 17-én a 28-ik hadosztályi törvényszék tizenegy katonát ítélte halálra, mert önmagukat megsebesítették. Igen sok katonát szabadságvesztésre ítéltek, mert könnyelműen elhagyták őrállomásukat.

A DARDANELLÁK ELZÁRÁSA.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 30. (Corr. Bur.) A Dardanellák teljes elzárásának igazolására közzétett hivatalos jegyzék megállapítja, hogy a francia és angol flották egy idő óta a Dardanellák előtt cirkálnak, feltartóztatják a kijövő és bemenő hajókat, átvizsgálják azokat, a személyzeteket kihallgatják, megsértve a Dardanellákön való hajózás szabadságát. A kormány emiatt elhatározta a szoros elzárását s addig azt nem nyitja meg, amíg az angol és francia hadihajók el nem hagyják a Dardanellák bejáratát.

OLASZORSZÁG ÉS ALBANIA.

ROMA, szept. 30. (Corr. Bureau.) Az a hír, hogy Olaszország Burhan Eddin hercegnek Albánia fejedelmévé történt megválasztása miatt Albániában fegyveresen közbelép, nem felel meg a valóságnak.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legeiőkelőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage. OLCSO ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üeölőknek igen alkalmas hely.

GRADO fürdőhelyen a Grand Hotel Pension Lido

— a legszebb helyen fekvő nagyszálloda! — Napi ellátás K 8—12. Villamos lift, minden kényelem, magyar lapok.

Windhaber Ede, tulajdonos

EGY RAKTARI MUNKÁS KERESTETIK. Fiumei Kávébehozatali Társaság. Virág. Riva Battlyányi 2. sz. 2685.

Legujabb.

Az orosz betörés kudarca.

UNGVÁR, szept. 30. (M. T. I. Cenzurázva.) Tegnap délután Uzsokról Ungvárra érkezett egy magasrangú vezérkari tiszt, felkereste gróf Sztáray ungmegyei főispánt és hivatalosan közölte vele, hogy csapatainknak az éj folyamán és tegnap reggel Uzsok körül folytatott harcainak teljes eredményteljesen jártak. Sikertelenül kívánták az elleneséget, melyet csapataink a galíciai Sianki-ig ütköztek vissza; az egész uzsoki szoros ismét birtokunkban van. Az uzsoki harcokban az oroszok igen súlyos veszteségeket szenvedtek.

UNGMEGYE TERÜLETÉN EGYETLEN OROSZ SINCSÉN MÁR.

A határvédő csapatok megerősítése folyton folyik.

A NÉMETEK BEVONULTAK MEHELNBÉ.

AMSTERDAM, szept. 30. (M. T. I. Cenzurázva.) Antwerpenből jelentik, hogy a németek tegnap megkezdték Waelhen, Sant-Katerina és Naver erődök bombázását. Hivatalos belga jelentés szerint a németek az éjszaka bevonultak Mechelnbe.

HIREK.

MI UJSÁG?

Siet egy ujságíró a Dante-téren. Szalad szegény, nagy munka vár a szerkesztőségben. A sajtó egy önzetlen támogatója elcsipi:

- Mi ujság?
  - Semmi különös.
  - Jött ma valami érdekes távirat?
  - Nem.
  - Semmi?
  - Az északi haretérről nem jött valami?
  - Nem.
  - És Szerbiából?
  - Semmi.
  - Szolgája.
  - Szolgája.
- Két lépésnyit távolodnak egymástól. A rokonszenves férfi az ujságíró után kiált:
- Kérem csak.
  - Tessék.
  - Arról sem jött valami, hogy a németek mit csinálnak?
  - Nem.
  - És Románia hallgat?
  - Hallgat. Szolgája.
  - Mondja már, mi van az olaszokkal?
  - Igazán nem tudom.
  - Hm. Ön nem katona?
  - Nem.
  - Miért nem?
  - Mert nem vették be.
  - Érdekes. És miért nem vették be?
  - Mert untauglich voltam. Szolgája.
  - Miért siet úgy?
  - Dolgom van. Rohanok a szerkesztőségbe.
  - Persze, persze. Ilyenkor sok a munka.
- És az utcán is mindenki megfogja. Kiméltelenek az emberek.
- Nem baj.
  - Na, nem tartóztatom tovább. Hát nem jött semmi!
  - Nem. Szolgája.
  - Tíz perc múlva csörög a szerkesztőségben a telefon. A rokonszenves férfi jelentkezik.
  - Halló. Mi ujság? Nem jött azóta valami?
  - Nem.
  - Hm. Semmi? Mondja kérem, mit jelent az, ha nem jön semmi? Ez jelent valamit.
  - Ugyan kérem.
  - No igazán semmi? De még jöhet?
  - Hogyne, jöhet.
  - Na akkor később még felhívom.

— A központi választmány tegnap Corossacz Ferenc polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülés megnyitása után Turk-jegyző felolvasta a kormányzó átiratát, melyben jelentést kér a választói lajstromokról. Majd felolvasta a jegyző a belügyminiszternek a választási törvény néhány paragrafusának értelmezéséről szóló leiratát. A választmány tudomásul vette a kormányzó átiratát és a belügyminiszter leiratát. Ezután a titkár felolvasta az összeíró bizottságok jelentéseit, amelyek meghallgatása után a választmány elhatározta, hogy a lajstromok feletti tárgyalást esütörtökön kezdi meg.

— Ima az elesett hősök lelkiüdvéért. Ma ünnepelték az izraeliták vallásuk legnagyobb ünnepét, az engesztelőnapot. A zsu folásig megtelt templomban, Frank József dr. rabbi magas szárnyalású beszédet tartott, melynek során megemlékezett a hadbanvont katonákról és megható imát mondott a háboruban elesett hősök lelkiüdvéért.

— Prémét a katonáknak. Vitéz katonáinknak, főként az északi haretéren harcolóknak, az eddigin kívül csakhamar egy új ellenséggel, az északi hideggel kell szembeállniuk. E küzdelem szintoly erős lesz, mint az első ellenséggel való harc, de ebben az itthonmaradottak is résztvehetnek, segíthetnek. A hadsereg jól el van látva, de mivel az éltető melegből sohasem lehet elég, az Országos Hadseregélyző Bizottság ruházati albizottsága felkéri a közönséget, hogy ami nélkülözhető új, vagy ócska prémes holmija van, azt katonáink részére küldje be a hadseregélyző hivatalhoz (Budapest, IV. Váci-utca 38.) E küldeményeket a posta teljesen díjtalanul szállítja. Bundát, karmanytut, bekecsét, sikkát, keztüit, prémgallért stb. a hadseregélyző hivatal mindent szívesen fogad s a szükséghez képest felhasználja és ha kell átdolgoztat. Fiumében a katonáknak szánt prémes holmikat a kormányzó palotában is át lehet adni.

— Orvosválság a betegsegélyző pénztárban. A helybeli kerületi munkásbiztosító és betegsegélyző pénztár a minap a központi kiküldöttjével ülést tartott, a melyen többek között elhatározta, hogy a fenyegető újabb deficitre való tekintettel az orvosok fizetését 25 százalékkal redukálja. A pénztár egy legközelebbi ülésen a tisztviselők dolgában is ilyen határozatot fog hozni. Az intézkedés nagy elégtelenséget keltett az orvosok körében. Eleinte azzal a tervvel foglalkozott a pénztár, hogy a specialistákat egyelőre nélkülözni fogja és fel is hívta őket, hogy kérjenek meghatározatlan időre szabadságot, de a specialista orvosok a szerződésükben biztosított jogaiknál fogva nem tettek eléget a felhívásnak. Ezzel szemben azonban hajlandók voltak 25 százalékos fizetésredukálásba belemenni, ha azt a pénztárnak adott kölcsön gyanánt kezelik. A fiumei pénztár, nem akarván ily fontos kérdésben egyedül dönteni, a központhoz fordult, amely leküldötte két megbízottját és ezek beleegyezésével történt meg az orvosi fizetések redukálása. Az orvosok nem nyugszanak bele a határozatba és tanácskozást hívtak egybe, hogy valami határozatot hozzanak az e tárgyban követendő magatartás dolgában. Allítólag a sztrájkjól sem riadnak vissza, hogy érdekeiket kellőképpen megvédhessék és igen valószínű, hogy e lépést a tisztviselőkkel egyetemben fogják megtenni. Mondani nem kell talán, hogy a dolgoknak idáig való fejlődése esetén a pénztár nagy válságba kerülne, aminek következményeit az ápolásra szoruló tagok éreznék meg legjobban.

— Jótékony adományok. Blühweiss Győző hősi halála alkalmából a következő adományok érkeztek a Kereskedelmi és Magántisztviselők egyesületéhez a bevonult és a háború követke-

tében állásukat veszített segélyre szoruló magántisztviselők támogatására: A Magyar László-számítoló és Pénzváltóbank Váltóüzletétől 50 korona; ugyanezen intézet tisztviselői karától 25 korona. Az egyesület igazgatósága ezúton mond köszönetet az adakozóknak.

— Pallua főhadnagy halálához. Egyik minapi számunkban már megemlékezünk arról, hogy Pallua Ferenc főhadnagy, Dr. Pallua fiúmei ügyvéd fia a Drina-menti harcokban hősi halált lelt. Pallua Ferenc Bécsben végezte katonai tanulmányait és több éven át teljesített szolgálatot Budapesten és Szabadkán, majd Fiuméba került és itt a magyarság körében csaknem általános ismert volt. A főhadnagy e hó 16-án esett el a szerbiai Salas közelében. Részt vett több ütközetben és mindenütt hősiességgel küzdött. A Drina átszása közben sebesítették meg halálosan, úgy hogy már nem tudott partot érni és mint megirtuk a folyóba veszett.

— Övintézkedés a pestis ellen. A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság most kiadott két körrendeletében a következőket tudatja az alája rendelt révhatóságokkal, révközegekkel és a martinschizzai vesztglő intézettel:

Megállapítottván, hogy a pestis Catániában és Szalonikiben fellépett, nevezett kikötőkből Fiuméba vagy a magyar-horvát tengerpart valamely kikötőjébe érkező hajókkal szemben a Párisban kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1909. évi XXI. törvényeknek ezen hatóság 1910. évi január hó 21-én 179. sz. a. kelt rendeletével közzétett határozmányai alkalmazandók.

— Utlevélkényszer Olaszországban. A belügyminiszter értesítése szerint Olaszország elrendelte az utlevélkényszert és az utleveleknek az illetékes olasz konzulátus által való láttamozását. Az Olaszországba utazni szándékozók tartoznak ennél fogva magukat saját érdekükben szabályszerű utlevéllel ellátni, melynek kiállítását a lakhelyükre nézve illetékes rendőrhatalóság útján a m. kir. belügyminiszterhez intézett folyamodvánnyal kell kérelmezniük. Az utlevél láttamozásáért az olasz konzulátusnak 30 filléres bélyeggel ellátott utlevelek után 1 korona, a 2 koronás bélyeggel ellátott utlevelek után pedig 5 korona konzuli illetéket kell fizetni.

— A jótékony szabálya. Valaki a háborús jótékonykodás alkalmából a jó szívek számára a következő szabályokat állította fel:

1. Légy jótékony, de a magad eszközeivel és ne a más zsebével.
2. Ne törd a fejedet azon, hogy miképp jöjjenek össze a milliók, hanem adjál.
3. A jótékony seregének is több közkatonára van szüksége, mint tábornokra.
4. Nem lehet mindenkinek a neve az adakozási listák alatt, mert a listában is kell neknek lenni.
5. Soha se hidd, hogy másoknak több nélkülözhető pénzük van, mint neked. Hiszen akkor Rothschild is mindent Rockefellertól várna.
6. Ne add oda az ingyen munkaerődet, ha ezzel valakinek a kenyerét veszed el.
7. Ne vonulj vissza a munkától mérgedben azért, mert a rendjelet az elnököd fogja kapni.
8. Sok embernek a jótékony csak sport. Ne törődj vele s doppingolj mindenkit a nagy jótékonyági futtatásra.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Pollinia”-nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó-vállalat (Murai Jenő.)

HUSZ ÉVES KISASSZONY,

bármilyen üzletbe, mint kezdő elárúsító ajánlkozok. Beszél németül és magyarul. Cim: Liskó József, Via Triestte 24. 2683.

ZONGORA ÓRÁT AD

legujabb módszer szerint, jutányos díjazás mellett, Denké, via A. Manzoni 2. II. em. 9. Megbeszélés 12—3 óra között.

Fontos malom- és fűrésztulajdonosoknak!

Bőr- és szövött-szijjak olcsó beszerzési forrása, Bőrkorongok, Transmissziók, Malomkövek, Mindennemű csomagolások, Szerszámok, Smirglikorongok, Gép- és Hengerolajok.

„STANDARD“ MŰSZAKI KERESKEDELMI R.-T.-nál

Adria Palota, Riva Szápary Telefon 3-48.

**Velence Szt. Márktér
Ortes Rosa és Tsa.**

kávéháza és cukrászdája.
A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

—o Estéknént zenhangverseny. —o

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Ma és mindennap:

:: Kezdeté pontosan este fél 9 órakor. ::
Nagy művész-esték a szerződöttet elsőrangú attrakciók és Burg Henrik kómikus felléptével.

Előadás után kedélyes együttlét előadásokkal és parkettáncal.

Hotel Hungaria Szálloda

FIUME, a Pályaudvar közelében

Viale Fr. Deák és Grad. del Sasso Bianco sarkán.

Olcsó napi és hónapos szobák. — Polgári étterem. — Elismert izletes konyha. — Magyar borok, kőbányai sör. — Mérsékelt árak.

Tekepálya a hét néhány napjára még előjegyezhető!

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is.

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

BUDAI

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

Kitünő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknént női zenekar Goldmann karmester vezetése alatt és Vágó Valeria hegedűművésznő közreműködésével.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

Jó házból való leány,

aki a magyar nyelvet szépen beszéli, gyermekszobaleánynak kerestetik. Jó bizonyítványu vagy teljesen kezdő előnyben részesül. Ajánlkozók a címet a kiadóhivatalban megtudhatják.

Faraktár.

Fűrészelt, ácsolt, hástitott és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok célokra; fenyő, luc-, jávor-, tölgy, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa. nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom cégemet építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra. Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgőncim: Pavlović.

Hatóságilag engedélyezett
NEMZETKÖZI FUVARLEVELEK FELÜLVIZSGÁLÓ ÉS REKLAMÁLÓ IRODA.
FIUME, Via Petőfi 2. (Telefon 18-10)
mindennemű vasuti fuvarleveleket díjtalanul felülvizsgál, minden e szakmába vágó ügyekben felvilágosítással szolgál. Megbízható transzport információk!

VELENCE.

Orientale Nagy Kávéház

Riva degli Schiavoni, a Lidóra induló hajók kikötőjével szemben.

Tágas terrasz — Játékszoba, amerikai bar. — Modern berendezés. — Kitünő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar

Mozgóképelőadás teljes világítás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

2442 Vaerini Testv. és Tsa.

**NŐI KALAP-GYAR
FIUME.**

Piazza Dante és Via Lod. Kossuth sarkán, I. em. értesíti a hölgyközönséget, hogy saját gyártmányu őszi és téli újdonságai megérkeztek. Régi file és velourkalapok formázása a legújabb fazon szerint. Az ország minden nagyobb városában fiókok! OLCSÓ GYÁRI SZABOTT ÁR!

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

Eustomaticus.

Milani Alfonz dr.

Felülmulthatatlan fogápoló szere.

Por - Paszta - Elixir

Milani Alfonz dr.

ZSIRPOUDERE

Láthatatlan — Jól tapadó — Higienus.

Kapható minden jobb drogheriában.

Milani A. dr. és Társa - Verona.

„Két Eperfa“ vendéglő
Kitünő elsőrendű magyar konyha
valódi magyar borok világos és bar-
na kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Ébéd és vacsora előfizetés kenyérrel havi 51 korona.

Számos látogatás kér,

tisztelettel

Weisz Jenő, vendéglős.

Via Valseurigne 10. Vezsil ház Braida.

Alakult 1857.

208 milliós alap.

**I. Magy. Ált. Biztosító
Társaság**

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume, Riva Cristof. Colombo, Bacich palota I. em. (Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz- jég-, betörés és szállítmányi kár elleni biztosítás a legújtanosabb alapon. Gyors folyósítás.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnire vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzapanok, az összes ásványvizek, toalettcikkell szépitőszerek stb. stb.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —